

Щотижнева аналітична записка №41 стосовно змін законодавства у сфері економіки і фінансів, які мають вплив на імплементацію Україною acquis ЄС, за період з 20 листопада до 26 листопада 2023 року

За період з 20 листопада до 26 листопада 2023 року:

- ✓ Президентом України ухвалено 24 документи, з них **22 укази та 2 розпорядження**;
- ✓ Кабінет Міністрів України ухвалив 32 нормативно-правових акти (НПА), з них **14 постанов та 18 розпоряджень**;
- ✓ Правління Національного Банку України ухвалило **2 постанови та 1 рішення**;
- ✓ у Верховній Раді України зареєстровано 34 ініціативи, з них **12 законопроектів та 22 проекти постанов**, Президентом України ініційовано **1 проект постанови**, Кабінетом Міністрів України ініційовано **2 законопроекти**, народними депутатами України ініційовано **10 законопроектів та 21 проект постанов**.

Верховна Рада України **21, 22, 25 листопада 2023 року** провела пленарне засідання, на якому ухвалила:

- ✓ **Прийнято в цілому законів – 14;**
- ✓ **Прийнято за основу законів – 11;**
- ✓ **Прийнято в цілому постанов – 7.**

Кабінет Міністрів схвалив проекти законів, які адаптують українське законодавство у сфері торговельного захисту до регламентів Європейського Союзу та посилюють захист, зокрема, національних виробників. Відповідні рішення Уряд підтримав на засіданні 24 листопада 2023 року.

«Розробляючи документи, Міністерство економіки орієнтувалось, зокрема, на відповідні регламенти ЄС, норми та актуальні роз'яснення СОТ. Водночас для нас, безумовно, було дуже важливим, зберігаючи та посилюючи можливості для вільної торгівлі, забезпечити надійний захист інтересів національного виробника. В разі ухвалення законопроектів Верховною Радою держава отримає надійні, прозорі та зрозумілі і українському бізнесу, і нашим партнерам інструменти торговельного захисту», - [азначила](#) Перший віце-прем'єр-міністр України - Міністр економіки Юлія Свириденко.

Так, Урядом схвалено законопроекти:

- **«Про захисні заходи»**. Ним пропонується викласти в новій редакції Закон України «Про застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну».
- **«Про захист від демпінгового імпорту»** (нова редакція Закону України «Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту»).
- **«Про захист від субсидованого імпорту»** (нова редакція Закону України «Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту»).

Законопроекти містять у собі норми, які зокрема:

- розширюють можливості національних виробників у захисті їх інтересів від

недобросовісного та зростаючого імпорту;

- зменшують витрати бізнесу на підготовку матеріалів та документації під час захисних розслідувань;
- встановлюють чіткі часові межі процедурних етапів розслідувань;
- гарантують проведення консультацій на запит заінтересованої сторони;
- запроваджують механізм, що гарантуватиме сплату попередніх захисних мит або мит при розслідуванні ухилення від їх сплати;
- розширюють коло «користувачів» цього механізму серед бізнесу і т.д.
- уточнюються повноваження компетентних органів при проведенні розслідувань, запроваджується норма щодо затвердження Урядом положення про Міжвідомчу комісію з міжнародної торгівлі, удосконалюється понятійний апарат і т.ін.

Планована реєстрація законопроектів у Верховній Раді України має відбутись 27 листопада 2023 року.

Перелік законодавчих актів, що були ухвалені за період з 20 листопада до 26 листопада 2023 року із зазначенням, які acquis ЄС імплементуються такими законодавчими актами

- [Проект Закону України 9422](#) “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення державного регулювання ринків фінансових послуг” від 26.06.2023

Направлено на забезпечення виконання **Статті 383 Глави 12** «Фінансові послуги» та статей 415, 417 Глави 20 «Захист прав споживачів» Розділу V «Економічне та галузеве співробітництво», Розділу «Споживче кредитування» Додатка XXXIX Угоди про асоціацію, імплементацию положень визначених

[Директивою 2013/36 Європейського парламенту та Ради від 26 червня 2013 року](#) про доступ до діяльності кредитних установ і пруденційний нагляд за кредитними установами та інвестиційними фірмами, про внесення змін до Директиви 2002/87/ЄС та про скасування Директив 2006/48/ЄС та 2006/49/ЄС (OJ L 176, 27.6.2013, p. 338–436);

[Директивою 2008/48 Європейського парламенту та Ради від 23 квітня 2008 року](#) про кредитні угоди для споживачів, яка скасовує Директиву Ради 87/102/ЄС (OJ L 133, 22.5.2008, p. 66–92); виконання зобов’язань України визначених [пунктом 50 Меморандуму про економічну та фінансову політику від 24 березня 2023 року, підписаного з Міжнародним валютним фондом](#), щодо виключення нормативно-правових актів Національного банку України щодо небанківських фінансових установ зі сфери дії Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності" для підвищення ефективності регулювання небанківських фінансових установ

- [Проект Закону України №9015](#) “Про внесення змін до Закону України "Про фінансові механізми стимулювання експортної діяльності" щодо страхування інвестицій в Україні від воєнних ризиків” від 14.02.2023

Забезпечує виконання **Статті 133 Глави 6** «Заснування підприємницької діяльності, торгівля послугами та електронна торгівля» Розділу IV «Торгівля і питання, пов’язані з торгівлею», Додатку XVII, Доповнення XVII-2 «Правила, що застосовуються до фінансових послуг» Угоди про Асоціацію та направлений на імплементацию положення [Директиви Європейського Парламенту і Ради \(ЄС\) 2009/138/ЄС від 25 листопада 2009 року](#) про початок і ведення

діяльності у сфері страхування та перестраховання (Платоспроможність II).

Проект Закону України №8280 “Про внесення змін до Закону України “Про поштовий зв’язок” (щодо врегулювання питання випуску цифрової марки)” від 13.12.2022

Забезпечує виконання Статей 109-115 Підрозділу 4 “Поштові та кур’єрські послуги” Частини 5 “Нормативно-правова база” Глави 6 “Заснування підприємницької діяльності, торгівля послугами та електронна торгівля” Розділу IV “Торгівля і питання, пов’язані з торгівлею”, Додатку XVII Угоди про асоціацію та забезпечує гармонізацію з [Директивою Ради № 97/67/ЄС від 15 грудня 1997 року](#) про спільні правила розвитку внутрішнього ринку поштових послуг Співтовариства та покращення якості обслуговування,

[Директивою № 2002/39/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 10 червня 2002 року](#), якою вносяться зміни до Директиви № 97/67/ЄС щодо подальшої відкритої конкуренції поштових послуг Співтовариства,

[Директивою № 2008/6/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 20 лютого 2008 року](#), якою вносяться зміни до Директиви № 97/67/ЄС про повне завершення формування внутрішнього ринку поштових послуг Співтовариства.

- **Проект Закону України №8313 “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впорядкування надання та використання відпусток, а також інших питань”** від 27.12.2022

Забезпечує виконання Статей 419, 420, 424 Глави 21 «Співробітництво у галузі зайнятості, соціальної політики та рівних можливостей» Розділу V «Економічне та галузеве співробітництво» та Додатку XL Угоди про Асоціацію та забезпечує імплементацію

[Директиви 2019/1158 Європейського Парламенту і Ради від 20 червня 2019 року](#) про збалансованість службових та сімейних обов’язків для батьків і опікунів та скасування Директиви Ради 2010/18/ЄС, окремих положень [Директиви 2003/88/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 4 листопада 2003 р.](#) про деякі аспекти організації робочого часу

- **Проект Закону України №9307 “Про внесення змін до Митного кодексу України щодо врегулювання окремих питань розпорядження товарами, які перебувають під митним контролем”** від 19.05.2023

Забезпечує виконання зобов’язань України відповідно до Глави 5 «Митні питання та сприяння торгівлі» Розділу IV «Торгівля і питання, пов’язані з торгівлею» Угоди про асоціацію, з дотриманням норм встановлених [Регламентом Європейського Парламенту і Ради \(ЄС\) № 952/2013 від 9 жовтня 2013 року](#) про встановлення Митного кодексу Союзу; [Конвенцією про тимчасове ввезення та Додатків А, В.1-В.9, С, D та E до неї, прийнятих 26 червня 1990 року у м. Стамбулі.](#)

- **Проект Закону України №9024-д “Про мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів”** від 28.06.2023

Забезпечує виконання Статті 341 Глави 1 “Співробітництво у сфері енергетики, включаючи ядерну енергетику” Розділу V “Економічне та галузеве співробітництво”, додатку XXVII Угоди про Асоціацію щодо імплементації [Директиви Ради 2009/119/ЄС від 14 вересня 2009 року](#) щодо зобов’язання держав-членів підтримувати мінімальний рівень резервів сирової нафти та/або нафтопродуктів.

- **Проект Закону України №9432 “[Про застосування англійської мови в Україні](#)”** від 28.06.2023

Має забезпечити виконання положень **Статті 397 Глави 15 “Політика з питань аудіовізуальної галузі” Розділу V “Економічне та галузеве співробітництво”, додатку XXXVII Угоди про асоціацію**, направлений на виконання положень визначених [Регламентом № 1](#), що визначає мови, які використовуватимуться Європейським Економічним Співтовариством.

[Директивою 2010/13/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 10 березня 2010 року](#) про координацію певних положень, встановлених законодавством, нормативними актами або адміністративними діями в державах-членах щодо надання аудіовізуальних медіа-послуг [зі змінами, внесеними Директивою \(ЄС\) 2018/1808 від 14 листопада 2018р.](#)

Відповідно до **статті 342 Договору про функціонування ЄС** питання мов установ Союзу без шкоди положенням, що містяться в Статуті Суду Європейського Союзу, визначаються Радою, що діє одностайно за допомогою регламентів. У Регламенті № 1 визначено **24 мови офіційними та робочими мовами інституцій ЄС**, серед яких є англійська мова, яка не має окремого статусу та є рівною поряд із 23 іншими, проте на практиці вона є найпоширенішою у застосуванні. Англійська мова залишається офіційною та робочою мовою ЄС, незважаючи на вихід Сполученого Королівства з ЄС до тих пір, поки вона вказана як така в Регламенті № 1. Багатомовність закріплена в **статті 41 Хартії основоположних прав ЄС**, згідно якої громадяни ЄС мають право використовувати будь-яку з 24 офіційних мов для спілкування з інституціями ЄС і інституції повинні відповідати тією самою мовою. Також законодавчі акти (директиви, регламенти, та інші акти) і їх короткий виклад доступні всіма офіційними мовами ЄС.

Запровадження офіційно англійської мови як мови міжнародного спілкування сприятиме комунікації між Україною та ЄС, в тому числі на етапі проведення переговорів щодо вступу України до ЄС.

- **Проект Закону України [№10140-д](#) “Про внесення змін до Закону України “Про судоустрій і статус суддів” та деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедур суддівської кар’єри”** від 17.11.2023

Ухвалено Верховною Радою України **21 листопада 2023 року**: прийнято за основу із доопрацюванням положень відповідно до ч.1 ст.116.

Має забезпечити виконання зобов’язань України відповідно до **Додатку 1 до Меморандуму про взаєморозуміння між Україною та Європейським Союзом щодо отримання Україною макрофінансової допомоги у сумі 18 млрд євро у сфері верховенства права, удосконалення відбору суддів, а також Рішення Ради національної безпеки і оборони України від 23 червня 2023 року «Про прискорення судової реформи та подолання проявів корупції у системі правосуддя», затвердженої Указом Президента України № 359/2023 від 30 червня 2023 року**, щодо необхідності розгляду питання про внесення змін до Закону України “Про судоустрій і статус суддів” щодо запровадження психофізіологічного опитування із застосуванням поліграфа як умови при доборі кандидатів на посаду судді місцевого суду, конкурсу на зайняття вакантних посад суддів апеляційних судів, вищих спеціалізованих судів та Верховного Суду з метою вироблення оптимальної та ефективної процедури перевірки відповідності кандидатів у судді критеріям доброчесності, професійної етики або існування інших обставин, які можуть негативно вплинути на суспільну довіру до судової влади у зв’язку з призначенням такого кандидата на посаду судді.

- **Проект Закону України [№9450](#) “Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення участі місцевого самоврядування у міжтериторіальному та**

транскордонному співробітництві” від 03.07.2023

Ухвалено Верховною Радою України 21 листопада 2023 року: прийнято за основу із скороч. строку підготовки

Проект Закону за предметом правового регулювання охоплюється рамковими положеннями: **преамбули Угоди про асоціацію**, якою передбачено зобов'язання Сторін підтримувати транскордонне та регіональне співробітництво, **Статей 446, 447, 448 Глави 27 «Транскордонне та регіональне співробітництво» Розділу V «Економічне та галузеве співробітництво» Угоди про асоціацію** з метою імплементацій положень законодавчих актів права ЄС:

[Регламенту \(ЄС\) № 1082/2006 Європейського Парламенту та Ради від 5 липня 2006 р.](#) про Європейські об'єднання (угруповання) територіального співробітництва;

[Регламенту \(ЄС\) № 1302/2013 Європейського Парламенту та Ради від 17 грудня 2013 р.](#) яким доповнено Регламент (ЄС) № 1082/2006 про Європейські об'єднання (угруповання) територіального співробітництва, стосовно уточнення, спрощення та удосконалення в частині заснування та функціонування таких об'єднань (угруповань), положеннями [Європейської рамкової конвенції про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями від 21 травня 1980 р.](#)

[Додаткового протоколу](#) до Європейської рамкової конвенції про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями від 9 листопада 1995 р.

[Протоколу № 2](#) до Європейської рамкової конвенції про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями, який стосується міжтериторіального співробітництва від 5 травня 1998 р.

[Протоколу № 3](#) до Європейської рамкової конвенції про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями стосовно об'єднань єврорегіонального співробітництва (ОЕС)

- Проект Закону України [№10203-1](#) “Про внесення змін до Закону України “Про Національне антикорупційне бюро України” щодо посилення інституційної спроможності Національного антикорупційного бюро України” від 14.11.2023

Направлений на забезпечення зобов'язаннями України у сфері європейської інтеграції у рамках **Статті 14 Розділу III «Юстиція, свобода та безпека» Угоди про асоціацію** та стосуються виконання однієї із 7 рекомендацій, наданих Європейською Комісією у її [Висновку щодо заявки України на членство в ЄС від 23 червня 2022 року](#), та згадані у [Звіті Європейської Комісії щодо України за 2023 рік](#) (08.11.2023 (SWD (2023) 699 final) в [Повідомленні Європейської Комісії про політику розширення ЄС](#) (08.11.2023 COM(2023) 690 final) щодо утвердження верховенства права та укріпленню інституцій усіх рівнів у сфері управління загалом та правоохоронних і судових органів, *подальшого посилення боротьби з корупцією, зокрема на високому рівні, через забезпечення проактивного та ефективного розслідування та формування гідної довіри системи обліку переслідувань та засуджень...»*

- Проект Закону України [№10168-2](#) “Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо вдосконалення здійснення зовнішньоекономічних операцій з експорту деяких товарів” від 06.11.2023

Ухвалено Верховною Радою України 21 листопада 2023 року: прийнято за основу із доопрацюванням положень відповідно до ч.1 ст.116.

У [ВИСНОВКУ](#) Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу на своєму засіданні 21 листопада 2023 року (протокол №173) зокрема зазначено: *“Предмет правового регулювання законопроекту охоплюється положеннями Глави 4 «Оподаткування» Розділу V «Економічне та галузеве співробітництво» Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони та Протоколом про вступ України до Світової організації торгівлі, ратифікованого Законом України від 10 квітня 2008 року № 250-VI.*

Законопроект обмежує право сільгоспвиробників на експортну діяльність, встановлюючи норми, згідно з якими експортні операції з відповідними товарами можуть здійснювати лише платники ПДВ, а також обмежує право продавців брати участь у експортних операціях та вільно визначати ціну відповідних товарів, що не узгоджується з Статтею 35 Угоди про асоціацію, відповідно до якої жодна Сторона не повинна запроваджувати або зберігати в силі будь-які заборони чи обмеження або заходи, що мають еквівалентний вплив на імпорт будь-якого товару іншої Сторони або на експорт чи продаж для експорту будь-якого товару, призначеного для території іншої Сторони.

Положення проекту закону не відповідають міжнародно-правовим зобов'язанням України в сфері європейської інтеграції, водночас можуть бути прийняті за умови належного обґрунтування їх застосування для забезпечення власної безпеки, у випадку серйозних внутрішніх безпорядків, які порушують закон і громадський порядок, під час війни або серйозного міжнародного напруження, яке є загрозою війни чи інших цілей, передбачених статтями 36 «Загальні винятки», 472 «Заходи, пов'язані з суттєвими інтересами безпеки» та 143 «Винятки, пов'язані із безпекою» Угоди про асоціацію”

Проект Постанови [№ 10169-2/П](#) про прийняття за основу проекту Закону України про внесення змін до Митного кодексу України щодо вдосконалення здійснення зовнішньоекономічних операцій з експорту деяких товарів від 20.11.2023

- **Проект Закону України [№10169-2](#) “Про внесення змін до Митного кодексу України щодо вдосконалення здійснення зовнішньоекономічних операцій з експорту деяких товарів”** від 06.11.2023

Ухвалено Верховною Радою України 21 листопада 2023 року: прийнято за основу із доопрацюванням положень відповідно до ч.1 ст.116

Автори в [пояснювальній записці](#) до законопроекту зазначили: *“Законопроект не містить положень, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції,”.*

Однак, у [ВИСНОВКУ](#) Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу на своєму засіданні 21 листопада 2023 року (протокол № 173) зокрема зазначено: *“Предмет правового регулювання законопроекту охоплюється положеннями Глави 5 «Митні питання та сприяння в торгівлі» Розділу V «Економічне та галузеве співробітництво» Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони та Протоколом про вступ України до Світової організації торгівлі, ратифікованого Законом України від 10 квітня 2008 року № 250-VI.*

Законопроект обмежує право сільгоспвиробників на експортну діяльність, встановлюючи норми, згідно з якими експортні операції з відповідними товарами можуть здійснювати лише платники ПДВ, а також обмежує право продавців брати участь у експортних операціях та вільно визначати ціну відповідних товарів, що не узгоджується з Статтею 31 Угоди про асоціацію, відповідно до якої Сторони не повинні запроваджувати або зберігати в силі будь-які мита, податки або будь-які інші заходи, які мають еквівалентний вплив, що накладається на вивезення товарів або запроваджується у зв'язку з вивезенням товарів на іншу територію та 35 Угоди про асоціацію, відповідно до якої жодна Сторона не повинна запроваджувати або зберігати в силі будь-які заборони чи обмеження або заходи, що мають еквівалентний вплив на імпорт будь-якого товару іншої Сторони або на експорт чи продаж для експорту будь-якого товару, призначеного для території іншої Сторони.

Положення проекту закону не відповідають міжнародно-правовим зобов'язанням України в сфері європейської інтеграції, водночас можуть бути прийняті за умов належного обґрунтування їх застосування для забезпечення власної безпеки, у випадку серйозних внутрішніх безпорядків, які порушують закон і громадський порядок, під час війни або серйозного міжнародного напруження, яке є загрозою війни чи інших цілей, передбачених статтями 36 «Загальні винятки», 472 «Заходи, пов'язані з суттєвими інтересами безпеки» та 143 «Винятки, пов'язані із безпекою» Угоди про асоціацію».

Проект Закону України [№10060](#) “Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України та інших законодавчих актів України щодо посилення самостійності Спеціалізованої антикорупційної прокуратури” від 15.09.2023

Ухвалено Верховною Радою України 21 листопада 2023 року: прийнято за основу із скороч. строку підготовки.

Проект Закону України направлений на виконання зобов'язань України, взятих згідно з [Листом про наміри](#) Уряду України до Міжнародного валютного фонду та на виконання пункту 61 Меморандуму про економічну та фінансову політику від 19 червня 2023 року та пунктом 56 оновленого [Меморандуму про економічну та фінансову політику](#) від 24 березня 2023 року.

- Проект Постанови [№10262/П](#) про прийняття за основу проекту Закону України про внесення змін до Закону України "Про запобігання корупції" щодо приведення окремих положень у відповідність до висновків Європейської Комісії щодо України від 21.11.2023

Ухвалено Верховною Радою України 21 листопада 2023 року: прийнято в цілому постанову.

- Проект Закону України [№10262](#) “Про внесення змін до Закону України “Про запобігання корупції” щодо приведення окремих положень у відповідність до висновків Європейської Комісії щодо України” від 14.11.2023

Ухвалено Верховною Радою України 21 листопада 2023 року: прийнято за основу із скороч. строку підготовки

Направлений на приведення окремих положень Закону України «Про запобігання корупції» у відповідність до висновків Європейської Комісії щодо України, викладених у звіті від 08 листопада 2023 року, оприлюдненому на офіційному веб-сайті Європейської Комісії

https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/ukraine-report-2023_en, в частині скасування обмежень повноважень Національного агентства з питань запобігання корупції стосовно продовження перевірки активів, які вже пройшли процес перевірки, та щодо перевірки майна, набутого декларантами до призначення на посаду державної служби, без шкоди для правил, що застосовуються до національної безпеки під час воєнного стану.

Позитивним є той факт, що Уряд надзвичайно оперативно відреагував на висновки Європейської Комісії щодо України, викладених у звіті від 08 листопада 2023 року на вніс необхідний законопроект у Верховну Раду України та Верховна Рада України невідкладно працює над його прийняттям.

- **Проект Постанови [№10177/П](#) про прийняття за основу проекту Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку індивідуальних освітніх траєкторій та вдосконалення освітнього процесу у вищій освіті від 20.11.2023**

Ухвалено Верховною Радою України **21 листопада 2023 року**: прийнято постанову в цілому.

Проект внесено народними депутатами – членами **Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій** Бабаком С.В. та іншими з пропозицією прийняти за основу проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку індивідуальних освітніх траєкторій та вдосконалення освітнього процесу у вищій освіті (реєстр.№ 10177), поданий Кабінетом Міністрів України, з урахуванням пропозиції народних депутатів України - членів Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій, Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій доопрацювати зазначений законопроект з урахуванням поправок і пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи та внести його на розгляд Верховної Ради України у другому читанні.

- **Проект Закону України [№10177](#) “Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку індивідуальних освітніх траєкторій та вдосконалення освітнього процесу у вищій освіті” від 23.10.2023**

Ухвалено Верховною Радою України **21 листопада 2023 року**: прийнято за основу.

Має забезпечити виконання Статей 431, 435 Глави 23 “Освіта, навчання та молодь” Розділу V «Економічне та галузеве співробітництво» Угоди про асоціацію щодо продовження імплементації положень **Рекомендації 2008/C111/01 Європейського Парламенту та Ради від 23 квітня 2008 року** про створення Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя [Рекомендації 2006/143](#) Європейського Парламенту та Ради від 15 лютого 2006 року щодо подальшого європейського співробітництва у сфері забезпечення якості вищої освіти, забезпечення відповідності документам [Європейського простору вищої освіти](#) зокрема [Стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти, Римському комюніке](#)

- **Проект Постанови [№9485/П](#) про прийняття за основу проекту Закону України про внесення змін до Закону України "Про фізичну культуру і спорт" щодо адаптивного спорту від 22.11.2023**

Суб'єкт права законодавчої ініціативи: народний депутат України Кожем'якін Андрій Анатолійович

Головний комітет: **Комітет Верховної Ради України з питань молоді і спорту**

Проект внесено народними депутатами – членами **Комітету з питань молоді і спорту** Кожем'якіним А.А. та іншими з пропозицією прийняття за основу проекту Закону України про внесення змін до Закону України «Про фізичну культуру і спорт» щодо адаптивного спорту», (реєстр № 9485), поданий Кабінетом Міністрів України, Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту доопрацювати зазначений законопроект з урахуванням пропозицій і поправок суб'єктів права законодавчої ініціативи, пропозицій, висловлених у висновку Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту від 20 листопада 2023 року відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України, та внести його на розгляд Верховної Ради України у другому читанні.

- Проект Закону України [№9485](#) “Про внесення змін до Закону України "Про фізичну культуру і спорт" щодо адаптивного спорту” від 12.07.2023

Направлений на забезпечення виконання зобов'язань України визначених положеннями Статті 441 Глави 25 «Співробітництво у сфері спорту та фізичної культури», Статті 419 Глави 21 «Співробітництво у галузі зайнятості, соціальної політики та рівних можливостей» Розділу V «Економічне та галузеве співробітництво» [Угоди про асоціацію Договору про функціонування Європейського Союзу](#), [Хартії основних прав Європейського Союзу](#), [Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю](#), [Рекомендацій CM/Rec\(2021\)5 Комітету міністрів Ради Європи державам-членам щодо переглянутої Європейської спортивної хартії](#), [Резолюції 38С/47 Генеральної конференції Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури \(ЮНЕСКО\) про перегляд Міжнародної хартії фізичного виховання, фізичної активності та спорту](#)

- Проект Закону України [№10284](#) “Про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання участі державних органів та органів місцевого самоврядування в реалізації програм та проектів міжнародної технічної допомоги та транскордонного співробітництва” від 24.11.2023

Проект Закону за предметом правового регулювання охоплюється рамковими положеннями: **преамбули Угоди про асоціацію**, якою передбачено зобов'язання Сторін підтримувати транскордонне та регіональне співробітництво, **Статей 446, 447, 448 Глави 27 «Транскордонне та регіональне співробітництво» Розділу V «Економічне та галузеве співробітництво» Угоди про асоціацію** з метою імплементацій положень законодавчих актів права ЄС:

[Регламенту \(ЄС\) № 1082/2006 Європейського Парламенту та Ради від 5 липня 2006 р.](#) про Європейські об'єднання (угруповання) територіального співробітництва;

[Регламенту \(ЄС\) № 1302/2013 Європейського Парламенту та Ради від 17 грудня 2013 р.](#) яким доповнено Регламент (ЄС) № 1082/2006 про Європейські об'єднання (угруповання) територіального співробітництва, стосовно уточнення, спрощення та удосконалення в частині заснування та функціонування таких об'єднань (угруповань), положеннями

[Європейської рамкової конвенції про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями від 21 травня 1980 р.](#)

[Додаткового протоколу до Європейської рамкової конвенції про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями від 9 листопада 1995 р.](#)

[Протоколу № 2 до Європейської рамкової конвенції про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями, який стосується міжтериторіального](#)

співробітництва від 5 травня 1998 р.

Протоколу № 3 до Європейської рамкової конвенції про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями стосовно об'єднань єврорегіонального співробітництва (ОЕС)

Детальний аналіз впливу Проєкту Закону України №9024-д від 28.06.2023 “Про мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів”

21 листопада 2023 року Верховною Радою України прийнято в цілому Проєкт Закону України №9024-д від 28.06.2023 “Про мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів”

- Проєкт Закону України [№9024-д](#) “Про мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів” від 28.06.2023

Забезпечує виконання Статті 341 Глави 1 “Співробітництво у сфері енергетики, включаючи ядерну енергетику” Розділу V “Економічне та галузеве співробітництво”, додатку XXVII Угоди про Асоціацію щодо імплементації [Директиви Ради 2009/119/ЄС від 14 вересня 2009 року](#) щодо зобов'язання держав-членів підтримувати мінімальний рівень резервів сирої нафти та/або нафтопродуктів.

Відповідно до пунктів 749 та 750 [Плану заходів](#) з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами- членами, з іншої сторони, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 р. №1106 “Про виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони” на виконання положень статті 341, додатку XXVII Угоди про асоціацію необхідно було до 1 липня 2018 р. здійснити “Розроблення моделі підтримки мінімальних запасів сирої нафти та нафтопродуктів та їх використання в разі порушення постачання нафти”, яка надасть можливість імплементувати [Директиву Ради 2009/119/ЄС](#).

З цією метою заплановано ряд заходів:

- 1) розроблення та затвердження моделі мінімальних запасів нафти і нафтопродуктів;
- 2) розроблення та затвердження плану реалізації моделі мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів;
- 3) розроблення та затвердження планів дій введення в обіг екстрених і спеціальних резервів у разі значного порушення постачання нафти;
- 4) розроблення та подання на розгляд Кабінету Міністрів України законопроєкту про підтримку мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів;
- 5) опрацювання законопроєкту з експертами ЄС;
- 6) забезпечення супроводження розгляду Верховною Радою України законопроєкту;
- 7) розроблення та подання на розгляд Кабінету Міністрів України положення про Агентство з управління запасами та інших нормативно- правових актів з питань забезпечення операційної діяльності Агентства.

Наступним мало бути здійснення підготовчих інженерно-технічних заходів для формування мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, які передбачають:

- 1) проведення оцінки потреб запасів нафти і нафтопродуктів для додаткових резервуарних ємностей;
- 2) підготовка та затвердження кошторису інженерно-технічних заходів;

3) здійснення проектування додаткових резервуарних ємностей.

З метою виконання Плану заходів **Кабінетом Міністрів України 16 лютого 2023 року** було внесено у Верховну Раду України **проект Закону України № 9024 від 16.02.2023 “Про мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів”**.

Комітет Верховної Ради України з питань енергетики та житлово- комунальних послуг розглянув урядовий законопроект та альтернативний [№ 9024-1](#) від 03.03.2023 проект Закону України “Про мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів” та після проведення обговорення законопроектів було підготовлено новий доопрацьований законопроект «Про мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів», який врегульовує те коло питань, на врегулювання яких спрямовані законопроекти № 9024 від 16.02.2023 та № 9024-1 від 03.03.2023.

Проект Постанови [№9024-д/П](#) про прийняття за основу проекту Закону України про мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів від 28.06.2023

Проектом Постанови пропонується прийняти за основу **проект Закону України про мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів (реєстр.№9024-д)**, поданий народними депутатами України – членами Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житловокомунальних послуг Герусом А.М. та іншими. Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житловокомунальних послуг доопрацювати зазначений законопроект з урахуванням поправок і пропозицій суб’єктів права законодавчої ініціативи та внести його на розгляд Верховної Ради України у другому читанні.

- Проект Закону України [№9024-д](#) “Про мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів” від 28.06.2023

Метою Закону України є забезпечення **підвищення рівня енергетичної безпеки держави та забезпечення безперервного постачання нафти та нафтопродуктів на внутрішній ринок України** у разі виникнення кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів.

Україна належить до країн з **дефіцитом власних природних вуглеводневих ресурсів**. Із точки зору забезпечення нафтою та нафтопродуктами Україна є надзвичайно залежною від зовнішніх постачань. Рівень енергозалежності України характеризується недостатнім рівнем диверсифікації джерел постачання енергоносіїв.

Хоча імпорتنі постачання забезпечували нафтопереробні заводи, щонайменше, з семи різних держав, у структурі імпорту раніше переважали нафтопродукти, вироблені в російській федерації або з російської сировини (передусім у республіці білорусь). У 2016-2021 роках частка нафтопродуктів походженням із зазначених країн у структурі імпорту становила до 80 %. Зміна логістики нафтопродуктозабезпечення в умовах збройної агресії російської федерації проти України спричинила зростання цін на моторне пальне через більш витратні операції з прийому вантажів з моря та з альтернативних суходільних напрямків. Також, обмеженими є можливості з прийому світлич нафтопродуктів у морських портах України, також спроможність залізниці обробити даний обсяг нафтопродуктів на нових логістичних напрямках.

Додатковим чинником, що впливає на **стабільність забезпечення енергоресурсами економіки України**, є кризові явища на міжнародних ринках. Коливання цін на нафту та нафтопродукти призводить до значних ризиків виникнення кризової ситуації на ринку нафтопродуктів, на що також впливає і відсутність важелів впливу на іноземних монополістів – постачальників нафти і нафтопродуктів на внутрішній ринок.

Відсутність в Україні необхідних запасів нафти і нафтопродуктів унаслідок суттєвої залежності національної економіки від імпорту енергоносіїв становить загрозу енергетичній безпеці країни. У разі припинення надходжень нафти і нафтопродуктів потребу в них країна зможе задовольняти протягом не більш як 10-30 днів за рахунок власного видобутку та наявних запасів.

Створення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів для країни є одним з важливих елементів енергетичної незалежності країни, адже передбачає формування мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів в обсязі до 90 днів середньодобового чистого імпорту або 61 дня середньодобового внутрішнього споживання на випадок виникнення непередбачуваних ситуацій. Закон визначатиме **основні правові, організаційні та фінансово-економічні засади створення і функціонування в Україні системи мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів**, та регулюватиме відносини у сфері управління формування та функціонування мінімальними запасами. Положення проекту Закону поширюватимуться на відносини, що виникають у процесі формування, зберігання, фінансування, розкриття, поновлення, використання, заміну та реалізацію (продаж) мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, здійснення системи заходів для подолання кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів.

Основне зобов'язання відповідно до **Директиви Ради 2009/119/ЄС** передбачає створення рівня Мінімальних запасів, що дорівнюють 90 діб середньодобового чистого імпорту або 61 добі середньодобового споживання, в залежності від того, який з показників є вищим. Додатково 10 % запасів також мають підтримуватися в якості технічно недоступних і застосовуватись до всіх запасів МЗНН, за винятком Спеціальних запасів.

Для виконання [Указу Президента України від 02.12.2019 № 874/2019](#) «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 02 грудня 2019 року «Про невідкладні заходи щодо забезпечення енергетичної безпеки» [розпорядження](#) Кабінету Міністру України від 06.06.2018 № 497-р «Про затвердження плану заходів з реалізації етапу «Реформування енергетичного сектору (до 2020 року)» Енергетичної стратегії України на період до 2035 року “Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність” наказом Міненерго було створено робочу групу з розроблення нормативно-правових актів щодо створення мінімальних запасів нафти і нафтопродуктів, до складу якої увійшли представники заінтересованих сторін, а саме центральних органів виконавчої влади, Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг, проекту EU4Energy, Секретаріату Енергетичного Співтовариства, громадських організацій, експертного середовища. В рамках засідань робочої групи проводились розробка та доопрацювання окремих положень Проекту Закону, де враховувалися зауваження та пропозиції заінтересованих сторін

Реалізація проекту Закону не потребуватиме додаткових витрат з Державного бюджету.

Фінансування створення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів пропонується здійснювати за рахунок власних коштів суб'єктів господарювання.

Фінансування оператора мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів пропонується здійснювати за рахунок:

- заласних коштів;
- фінансових ресурсів міжнародних фінансових інституцій, міжнародних грантів та благодійних внесків організацій, а також кредитних ресурсів та коштів інших джерел, не заборонених законодавством.

Закон матиме **позитивний вплив на інтереси держави** в частині забезпечення надійної енергетичної безпеки, позитивний вплив на ринкове середовище та на цінову ситуацію на ринку

нафтопродуктів, дозволить за рахунок посилення відповідальності суб'єктів ринку нафти та нафтопродуктів за порушення вимог щодо формування, зберігання, використання заміною, оновленням та реалізацією (продажом) мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів створити систему мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів, що забезпечить підвищення рівня енергетичної безпеки держави та безперервне постачання нафти та нафтопродуктів на внутрішній ринок України у разі виникнення кризової ситуації на ринку нафти та нафтопродуктів.

Реалізація Закону має створити **позитивний вплив на інтереси українських автовласників, суб'єктів господарювання ринку нафти і нафтопродуктів, вітчизняних нафтогазо-переробних підприємств** за рахунок створення системи доступності нафти та нафтопродуктів та наявності відповідних резервів дозволить запобігти коливанням цін на моторні палива та знизити ризики зменшення обсягів постачання моторних палив на ринок для забезпечення потреб споживачів та запобігти коливанням цін.

АВТОР

Ярослав Сидорович